

Kempton, Nr.217/1005/

Penktadienis, 1948.IX.24

- PASINAUDODAMI PROGA, kad mūsų traukinys keletą dienų įvairiems darbams sustojo Terrace miestelyje, turinčiame apie 2000 gyventojų, sekmadienį, rugsėjo 12 d., anglų katalikų bažnyčioje užpirkome mišias už Tėvynę Lietuvą, komunistų pavergtą, - rašo iš Kanados buv. mūsų kolonijos gyventojas A.Kenstavičius, šiuo metu dirbąs prie geležinkelio netoli Aliaskos. - Mišias atlaikė pats klebonas, prancūzas, ir anglų kalba pasakė pritaikytą pamokslą, gausiai susirinkus tikinčiųjų. Pamažose dalyvavome 15 lietuvių. Kai išėjom iš bažnyčios, apstojo visokių tautybių, bet daugiausia ukrainiečių ir anglų, teirautis apie komunistų darbus ir žmonių persekiojimą Lietuvoje. Mes, kaip mokėdami, kaip galima vaizdžiau, tą visą terorą paaiškinome. Buvome klebono pakviesti klebonijos sodan, kur su bažnytinio komiteto ir jo artimaisiais bendradarbiais nusifotografavom:

Kartu su klebonu sunkvežimiu aplankėm vieną pavyzdinę prancūzų katalikų šeimą, kur buvo ir keletas katalikų čekų. Čia mes, lietuviai, padainavome, pritariant akordeonui, keletą lietuviškų dainų, o parapijos klebonui prašant, ir pora katalikiškų giesmių sugiedojome. Visur buvome vaišinami gardžiomis Kanados slyvomis ir kitokiais vaisiais. Tą pat dieną aplankėm dar vieną jugoslavo farmą.

- KIRKA IR KASTUVAS atima nemaža jėgų, tačiau sportui rankų nenuleidžiam, - rašo iš Australijos buvęs žinomas mūsų kolonijai krepšininkas St.Krutulis, dirbąs taip pat prie geležinkelio: - Atgaiviname Vokietijoje, Kemptene, buvusią GSK krepšinio komandą, žinoma, tik kitos sudėties, ir šioje sporto srityje stuniamės tolyn. Esame jau turėję nemaža rungtynių su latviais ir australų įvairiomis komandom. Kol kas eįjome be pralaimėjimų. Dabar rengiamės susitikti su Perth miesto rinktine. Mūsų žaidimu pradeda domėtis ir kiti australų sporto klubai.

- GALI JAU ATSIIMTI, kas buvo užsisakęs kooperatyve pas p.Valavičių Dr.A.Šapokos "Lithuania through the Ages" ir J.Baltrušaičio "Lithuanian Folk Art". Tos labai puikiai išleistos knygos kainuoja po 10,- DM. Gauta keli egzemplioriai ir viršaus. Kas suinteresuotas, nors neužsisakęs, gali išsityti.

- Į BERCHTESGADENĄ, Königsee, Chiemsee Kempteno LID organizuojamon ekskursijon dar galima užsirašyti. Smulkiau skelbinų lentoj.

- AMERIKA NENORI AŠTRINTI dabartinio įtempimo tarp tautų, bet principiniuose klausimuose jokių nuolaidų nedarys, - pareiškė vakar JAV užs.reik.min.Marshallis JT suvažiavimo pilnaties posėdyje, kur prasidėjo bendrieji debatai. Būtų tragiška klaida mūsų kantrybę laikyti silpnumu, - kalbėjęs jis. Į karą pavojų esą negalima žiūrėti kaip į tolimą ir grynai teoretinį dalyką. Kai kuriuose kraštuose atimtos žmogaus teisės. Milijonai žmonių gyvena kasdieninėje baimėje dėl slaptosios policijos. Tautų teisės ir laisvės neturi būti kaip mainų prekės. Toliau Marshallis palietė JAV nusistatymą problemoms, kurios pateiktos svarstyti JT suvažiavimui. Jis reikalauja priimti žmogaus teisių chartą. Esą reikalinga daryti visa, kad kiek galint greičiau būtų sudarytos taikos sutartys su Vokietija ir Japonija ir kad tos šalys atitinkamu metu būtų priimtose į JT. O Austrija tuoj pat turinti būti priimta JT nariu ir jai duotina politinė ir ekonominė nepriklausomybė 1937 metų sienomis. Marshallis pasisakė už taikingą Graikijos, Palestinos, Korejos, Indonezijos ir

kitų klausimų sprendimą, taip pat už tai, kad būtų svarstomas tarp-tautinės atomo energijos kontrolės, nusiginklavimo, veto klausimai. Pirmuoju bendruosiuose debatuose kalbėjęs Filipinų atstovas iškėlęs didėjančią karo pavojų. Esą reikalinga spręsti: karas ar taika? Lenkijos užs.reik.min.Modzelewskis savo kalboje apkaltinęs vakariečius, ypač JAV/dėl Vokietijos klausimos. Oro tiltas su Berlynu esąs nesąmonė. Marshallio planas suskaldęs Europą. Vakariečiai kurstą karą. Lenkija kelsianti Franco Ispanijos klausimą JT suvažiavime. Tarp kitų vakar kalbėjusių atstovų, Egipto atstovas tarp kitko pareiškęs, jog dėl Palestinos klausimo Art.Rytuose susidaręs naujas smurto židinys. Šio ryto žiniomis, Marshallio kalba palankiai visur vertinama, ypač jos saikus tonas, iš kurios esą matyti, kad nenorima drums-ti suvažiavimo atmosferos. Nors sovietai priešinosi, į suvažiavimo darbotvarkę, kurioje bus apie 70 punktų, įtrauktas ir JT ginkluotosios pajėgos sudarymo klausimas.

- GREIT TIKIMASI SULAUKTI iš Sov.Rusijos atsakymo į JAV, D.Britanijos ir Prancūzijos užvakar įteiktas notas dėl Berlyno. Londono žiniomis, nepametama dar vilties, jog Sov.Rusija dar norės tartis toliau. Šiuo metu vakariečiai svarsto formą, kaip, sovietams atsiskaičius, Berlyno problema pateiktina JT: ar P.S.Tarybai, ar suvažiavimui? Bevinas po užvakarykštės savo kalbos Žem.Rūmuose vėl sugrįžo į Paryžių, kur laukiama jo kalbos JT suvažiavimui. JAV pasiuntinys Maskvoje B.Smith pašauktas iš Paryžiaus Vašingtonan padaryti prez. Trumanui pareiškimo apie padėtį. Kažkur Kryme, kaip iš Londono spėjama, dabar vyksta sovietų pasitarimas su satelitais, vadovaujant Stalinui. Tenai dabar nuvykę Čekoslovakijos prez.Gottwald, Rumunijos užs.reik.min.Anna Pauker ir Bulgarijos min.pirm.Dimitrov. Esą laukiama iš sovietų pusės užsienių politikoj vėl kokių priemonių panaudojimo, kurios paprastai būnančios po tokių konferencijų.

- KARINIŲ PAJĖGŲ SUSTIPRINIMUI vakar Žem.Rūmuose gynybos min.Alexander iškėlė aikštėn britų karinius planus, pagal kuriuos britų kariuomenės rezervai organizuojami parengčiai, - praneša Londonas.Tai ne panikos kėlimas, bet reikalinga laikytis kolektyvinio saugumo, - pareiškęs gynybos ministeris. Sudaromi kariuomenės, ypač orinių pajėgų rezervai, kurie, reikalui atėjus, tuojau galėtų būti panaudojami. Karo min.Shinwell pranešęs, jog visame krašte bus organizuojama civilinė gynyba prieš orinius puolimus. Gen.štabo viršininkas feldm.Montgomery pasisakė, jog jis karo pavojaus be reikalo nenorįs pabrėžti, bet ir nenorįs permaž tevertinti. Kaip iš Londono praneša, Australija rengia penkių metų planą savo ginkluotosioms pajėgoms sustiprinti. Vakarinės Indijos vandenyse prasideda didžiausi po karo britų laivyno manevrai, nuplaukus tenai 20 karinių laivų, jų tarpe trims lėktuvnešiams ir vienam kovos laivui. Muncheno žiniomis, J.A.Valstybėse lapkričio mėn. busią pašaukiama 10.000 naujokų, o gruodžio - 15.000.

- TIK NEDIDELE BALSŲ DAUGUMA - 304 prieš 279 vakar Prancūzijos parlamentas, kaip iš Muncheno sakoma, nutarė vis dėlto savivaldybinius rinkimus iš spalio mėn. nukelti į ateinančių metų kovo mėn.Nors vyriausybė nutarė pakelti darbininkams 15% atlyginimą, streikai nesiliauja. Paryžiuje šiandien paskelbė 24 valandų streiką požeminio geležinkelio ir omnibusų tarnautojai, o visame krašte šiandien 17 v. skelbiamas generalinis streikas, kuriame, spėjama, dalyvausią 7 milijonai darbininkų, nutraukdami darbą 2 valandom. Net radijas dvi valandas neveiksias. Eksteritorialiniams Palais de Chaillot rūmams streikas vis dėlto netaikomas.

- SOVIETAİ SUMAŽINO BAUSMĘ penkiems nuteistiems berlyniečiams iš 25 metų iki 1-8 metų. Vieną net paleido, - praneša Londonas.

- Į VENECUELĄ šiandien registruojamos penkios šeimos.Smulkiau skelb.